

Vandaag zijn vele mensen uitgeput. Geen wonder, ze hollen zichzelf voorbij. Het te veel moeten en willen leidt hen af van hun diepste binnenste, „van hun heilige putje”, zoals Thei Noukens het noemt. Zelf worstelt de Limburger dagelijks om bewuster te leven. Niet omdat de buitenwacht het zo wil, maar vanuit zijn hart, „het plekje waar het altijd Licht is, hoewel ik dat niet altijd zie”.

Ilse Van Halst

‘Ik ben een onverbeterlijke zinzoeker’

THEI Noukens is deeltijds secretaris van de werkgroep Spiritualiteit en Onderneming bij Unizo, de Unie van Zelfstandige Ondernemers. Hij is daarenboven actief in de Universitaire Parochie te Leuven, begeleidt als pastoraal verantwoordelijke vakantiecampen bij de Christelijke Mutualiteiten en maakt met zijn echtgenote Roos Maes, algemeen pastor van KAV, al een kwarteeuw deel uit van een christelijk geïnspireerde gezinsgroep.

– *Spiritualiteit is blijkbaar erg belangrijk voor jou?*

Voor mij is spiritualiteit trachten de tijd en de ruimte waarin je geboetseerd bent te overschrijden en van daaruit te leven en keuzes te maken. Je tracht het leven en de dingen in een groter kader te plaatsen. En dat is onophoudelijk worstelen.

Ik was altijd al een zinzoeker. Op een goede dag kwam ik via het boekje *De Vrede van het hart* van bisschop Schruers, op het spoor van Henri Nouwen en zijn worsteling met God. Ik herkende me in Nouwens zwaarmoedigheid, in zijn worsteling naar een rustgevende zingeving. Die herkenning deed deugd en bevestigde me als zinzoeker. Ook bij de woestijnvaders vind je die worsteling.

Dat ontdekken bracht vreugde en rust. Je beseft dat je niet alleen staat. Ik ben ervan overtuigd dat alle grote geesten zijn blijven worstelen, alleen wordt dat te weinig gezegd. Ook Jezus was een worstelaar tot en met. Dat wil niet zeggen dat er geen vreugde is.

– *Vanwaar die zwaarmoedigheid en die melancholie?*

Dat heeft te maken met mijn fascinatie voor de vergankelijkheid. Die inspireert me om spiritueel te leven. Ik probeer elk jaar te genieten van de bloei van mijn krentenboom, maar dat duurt slechts vier dagen en dan is het voorbij. Ook bij de laatste tomatenpluk komt dat naar boven. Hij is weer voorbij, die mooie zomer. Elke dag sterf ik een beetje. En mijn idealen ook. Ik ben 56 en zit al over de helft. Die eindigheid moet je een plaats leren geven.

© Hugo Maris

– *Hoe pak je dat aan?*

Vanuit die drang naar zin, vanuit die worsteling met het vergankelijke, heeft de mens behoefte aan een *format* van heelijkheid en verbondenheid, van volkomenheid. Velen komen tot die vaststelling, maar ontlopen de gevolgen door hard te werken, door druk te doen, door zich te binden aan obsessies. Ook ik heb dat. De obsessie om alles te willen lezen en zien bijvoorbeeld.

Ik tracht daarom afstand te houden van het vele moeten en het vele willen. Ik geloof dat iedere mens in het diepste van zijn diepste een plekje heeft dat alleen van hem is. Gelovigen noemen dat de ziel. Het is als een putje met helder water, dat vandaag evenwel bij de meeste mensen bevroren is.

Door onze onnozele drukte en overgewaardeerde rationaliteit verliezen we de binding met dat putje, met het gevoel voor het goddelijke. Dat is de reden van de spirituele leegte in onze cultuur. Ik ben ervan overtuigd dat je bij je putje uitkomt, als je probeert bewust te leven. De mens is immers ongeneeslijk religieus.

– *Een twaalfal jaar geleden koos je voor een deeltijdse baan.*

Om je binnenkant te herontdekken?

Deeltijds werken laat me meer ruimte om dicht bij mezelf te komen. Dichter ook bij de natuur. Meer tijd om te lezen, om contact te houden met familie en vrienden, om iets te betekenen voor zieken, om te joggen en te mediteren, vooral om naar begrafenissen te gaan.

Misschien is deeltijds werken een nieuwe vorm van ascese die helpt om meer spiritueel in het leven te staan. Maar ook dan moet je discipline ontwikkelen, anders zit je al snel opnieuw vast in het hectische dat je verfoeit.

In Westvleteren ontmoette ik eens een monnik. In overall stond hij op een lange ladder een hoge dakgoot te verven. Toen het klokke luide voor het middagofficie, had hij nog één meter te gaan. Jij en ik zouden snel de klus klaren. Hij niet. Hij daalde af, trok zijn overall uit en was op tijd in het officie. Hij had de discipline om tijd te maken voor het gebed. Spiritueel groeien betekent ook een evenwicht nastreven tussen werk en gebed, tussen je eigen belangetjes en God. Afen toe moet je afstand nemen, om makkelijker met je binnenkant in contact te

komen. Om God te ervaren in de mensen en de dingen. Soms lukt me dat, soms nog niet.

– *Hecht je daarom zoveel belang aan een goedendag?*

In ons dorp groette iedereen elkaar. Ik pleit ervoor dat we elkaar opnieuw goedendag zeggen. Elkaar zonder te groeten voorbijlopen, dat leidt tot een verzuurde samenleving. Groet je iemand oprecht, van binnen uit, dan maak je meer kans om diezelfde vriendelijkheid op te lichten bij de ander. Dat is een fantastische, vreugde schenkende ervaring.

– *Nog meer zogeheten koopzondagen zie je zeker niet zitten?*

Het aantal uitbreiden maakt dat niet enkel de samenleving, maar ook de zelfstandige, verder zijn ziel verliest. In cursussen aan zelfstandige stellen over de spanning tussen privéleven en zelfstandig ondernemerschap, vertel ik

steevast het verhaal van de Vietnamese dokter Sokh die bij de bootvluchtelingen werkte. Elke dag probeerde hij zijn vijf kamertjes te betreden: zijn werkkamer, spirituele kamer, relatiekamer, ontspanningskamer en gezondheidskamer. Dat hielp om alles, zelfs het gruwelijkste, een plaatsje te geven in zijn leven. Om meer evenwicht te vinden, ondanks helse toestanden.

Heel wat zelfstandigen hebben het vandaag moeilijk om op te boksen tegen de megaeconomie. Koopzondagen zullen het hen nog moeilijker maken om een evenwicht te vinden. Ik ben ervan overtuigd dat een evenwichtiger leven niet alleen goed is voor de ondernemer zelf, maar ook voor de economie. Tevreden werknemers zijn het productiefst. Mensen betalen zich blauw aan cursussen om dat in te zien, terwijl het de evidentie zelf is.

– *Hoe zie jij God en Jezus?*

Ook dat blijft worstelen voor mij. Soms heb ik meer aan Jezus, soms meer aan God. Ik zie God als een Liefdevolle Aanwezigheid boven het tijdelijke en het ruimtelijke. Ik geloof in het verlangen van de mens om goed te zijn. En daaraan wil ik het goddelijke verbinden. Mensen die zorgen voor hun dementerende moeder of voor hun kinderen met een functiebeperking, de kracht van vrouwen in de derde wereld... dat heeft met Liefde te maken.

Af en toe moet je afstand nemen om makkelijker met je binnenkant in contact te komen. Om God te ervaren in de mensen en de dingen

Ik geloof daarom dat er ergens een Liefdevolle stuwings is. Jezus meer dan wie ooit heeft die stuwings ervaren en ons dat prachtige nieuws gebracht. Dat bevestigt dat we niet alleen en niet doelloos rondlopen in dat eindeloze, kille, eenzame universum. Jezus leert dat die stuwende liefdeskracht die zijn Vader is, vreugde brengt en vrij maakt, op voorwaarde dat je je voor Hem opent. Het is Jezus die dat putje in de mens heeft opgelegd. Als je leeft zoals Hij, dan zal het bevroren water opnieuw gaan stromen.